

BETÆNKNING

Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget

Vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut skal fremsætte forslag, der skal tydeliggøre forholdene omkring tilsynet med anbragte børn i familiepleje, herunder sikre, at der udarbejdes handleplaner for de anbragte børn.

(Medlem af Inatsisartut Astrid Fleischer Rex, Demokraterne)

Afgivet til beslutningsforslagets 2. behandling

Familie- og Sundhedsudvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Astrid Fleischer Rex, Demokraterne

Medlem af Inatsisartut Knud Kristiansen, Atassut

Medlem af Inatsisartut Ruth Heilmann, Siumut

Medlem af Inatsisartut Malik Berthelsen, Siumut

Den 18. oktober 2011 under EM 2011 blev dette forslag efter 1. behandlingen henvist til nærmere behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.

Forslagets indhold og formål

Dette beslutningsforslag har til formål at sikre, at der sker en tydeliggørelse af forholdene omkring tilsynet med børn og unge anbragt hos plejefamilier, herunder at det sikres, at der udarbejdes handleplaner for børn og unge, der anbringes udenfor hjemmet.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Der var ved 1. behandlingen ikke enighed om forslaget i den foreliggende form.

Naalakkersuisut, Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Kattusseqatigiit Partiiat var indstillet på at støtte forslaget, mens Siumut og Atassut ikke kunne indstille forslaget til godkendelse.

På denne baggrund og med henvisning til debatten under 1. behandlingen blev den videre behandling af forslaget indledt i Familie- og Sundhedsudvalget.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget finder temaet for dette forslag meget vigtigt. Der har indenfor de senere år været behandlet flere forslag om plejefamilier, men ikke forslag, der specifikt omhandler tilsyn med børn og unge anbragt i plejefamilie.

Udvalget støtter styrkende tiltag over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, herunder i familiepleje.

Udvalget støtter tiltag, der sikrer større kvalitet i anbringelserne udenfor hjemmet.

Når anbringelse af et barn udenfor hjemmet bliver aktuelt, skal kommunen vælge den type anbringelsessted, der findes bedst egnet til at opfylde formålet med anbringelsen, ligesom kommunen inden for den valgte type anbringelse vælger det konkrete anbringelsessted. Ved det endelige valg af et konkret anbringelsessted skal det sikres, at det giver de bedste betingelser for barnets eller den unges trivsel og udvikling, og hvad der gavner barnets eller den unges forhold til sin familie. Plejefamilier udgør i denne sammenhæng en meget vigtig og betroet samarbejdspartner for de kommunale myndigheder.

Som anført i svarnotatet er det afgørende for et vellykket anbringelsesforhold, at der 1. gang sker en vellykket anbringelse, herunder at plejefamilien kan matche den anbragtes behov, og honorere formålet med anbringelsen. Det er endvidere vigtigt, at den anbragtes profil passer til plejefamilien.

I gældende landstingsforordning om hjælp til børn og unge findes klare regler for, hvorledes kommunen skal håndtere en anbringelse udenfor hjemmet. Det er endvidere i selvsamme lovgivning med klarhed fastslået, at der skal udarbejdes en individuel handleplan, når et barn anbringes udenfor hjemmet med kommunens mellemkomst. I lovgivningen er endvidere optaget bestemmelser, der regulerer forhold omkring plejefamilier, herunder den kommunale godkendelse af disse.

Udvalget finder samlet, at en styrkelse af reguleringen om det kommunale tilsyn med plejefamilier og med de børn, der er anbragt i familiepleje, er påkrævet.

Kommunens forpligtigelse til at føre et generelt tilsyn med plejefamilierne samt et personorienteret og mere specifikt tilsyn med de enkelte børn og unge anbragt hos plejefamilier skal tydeliggøres. Det anses vigtigt, at der årligt mindst gennemføres ét personorienteret tilsyn, hvor kommunen skal tale med barnet på anbringelsesstedet. Flere årlige tilsyn vil utvivlsomt styrke opmærksomheden mod den anbragtes udbytte af anbringelsesforholdet samt sikre, at anbringelsen ophører, når der ikke længere er grundlag for anbringelsen. Udover de fysiske besøg hos plejefamilierne og hos de

anbragte, så er den løbende kontakt og dialog mellem plejefamilierne, de anbragte børn og kommunen (konkrete tilsynsførende) meget vigtig.

Bosætningsmønsteret i Grønland og i de enkelte kommuner kan konkret tale for, at den løbende kontakt i flere tilfælde sker telefonisk eller ved brug af anden moderne kommunikation.

Udvalget finder det vigtigt, at kommunerne i tilsynsprocessen og i den løbende kommunikation tillige ved uanmeldte besøg får talt med de anbragte uden at plejeforældrene er til stede, således at det sikres, at den anbragtes trivsel også vurderes med udgangspunkt i dennes perspektiv.

Om det forebyggende arbejde og indsatser

Med taknemmelighed og respekt for arbejdet med børn og unge anbragt udenfor hjemmet, herunder for den store samfundsopgave, som løftes af plejefamilierne, så støtter Familie- og Sundhedsudvalget forebyggende tiltag, der styrker familierne i landet, således at forsørger- og omsorgspligten overfor egne børn fastholdes hos forældrene og i familierne.

Familie- og Sundhedsudvalget ønsker, at de forebyggende indsatser skal fastholdes på et så højt niveau, hvorefter der objektivt set ikke er behov for så mange anbringelser udenfor hjemmet, som tilfældet er i dag. Dette vel at mærke anbringelser, der udspringer af omsorgssvigt af børn og unge.

Omkring forslaget element om handleplaner skal udvalget fremhæve, at det er lovpligtigt at der udarbejdes en handleplan for det barn, der skal anbringes. Som udøvende myndighed påhviler det Naalakkersuisut at sikre, at lovgivningen også på dette punkt overholdes.

Om end lovgivningen på områder er klar, så kunne det for at sikre, at der rent faktisk udarbejdes handleplaner, overvejes, at indarbejde en bestemmelse i den kommende regulering på området, om at handleplanerne skal sendes til den relevante departementale myndighed enhed under Naalakkersuisut til orientering sammen med den kommunale lovpligtige orienteringspligt om, at der i kommunen er truffet beslutning om anbringelse af et barn uden for hjemmet.

Familie- og Sundhedsudvalget **henstiller til**, at det statistiske materiale omkring anbragte børn styrkes og synliggøres.

Familie- og Sundhedsudvalget **henstiller til**, at der løbende arbejdes med parametre, der skal evaluere og synliggøre, hvorvidt de forebyggende indsatser på området virker efter hensigten, og hvorvidt de forebyggende indsatser er tilstrækkelige.

Kommende forslag til en styrkelse og regulering af området skal ske i tæt samarbejde med kommunerne og repræsentanter for plejefamilierne.

Familie- og Sundhedsudvalget ser frem til en præsentation af den påtænkte undersøgelse af plejefamilieområdet.

Forslagets økonomiske konsekvenser

En styrkelse af området omkring ombragte børn og unge, herunder organiseringen af området samt en øget tilsynsforpligtigelse vil på den korte bane utvivlsomt medføre udgifter for kommunerne. Hvorledes disse økonomiske forpligtigelser står i forhold til de allerede afsatte midler på området, skal der ved en kommende regulering ske en nærmere redegørelse for. På længere sigt skal de forebyggende tiltag og indsatser imidlertid medføre en stor samfundsgevinst i form af mindre omsorgssigt.

Udvalgets indstillinger**Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit og Demokraterne skal om forslaget bemærke:**

Flertallet finder, at der er behov for at stille højere og mere præcise krav til tilsynet med opholdsstederne for anbragte børn og unge. Det er ikke nemt at føre tilsyn, når reglerne ikke er mere specificerede. Flertallet finder, at tilsynsopgaven for kommunerne skal beskrives tydeligere for så vidt det kvalitative og kvalitative indhold. Ved at stille krav til hinanden kan der til gavn for alle parter sikres mere kvalitet i anbringelserne samtidig med at der sikres trygge rammer for de anbragte børn og unge. Plejeforældrene vil med et kvalitetsløft i tilsynet have mulighed for en tættere dialog med kommunerne om de anbragte børn, hvilket er til gavn for alle parter. Flertallet ser ligeledes frem til tiltag, der skal sikre, at der udarbejdes handleplaner for de anbragte børn.

Ovennævnte udvalgsflertal indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse.**Et mindretal i udvalget bestående af Siumut og Atassut skal om forslaget bemærke:**

Mindretallet har tidligere bakket op om forslag, der har haft til formål at styrke tilsynet med de forhold anbragte børn og unge lever under. Senest vedtog Inatsisartut enstemmigt forslaget 2010/52. Det er meget vigtigt, at vedtagene beslutningsforslag følges op af Naalakkersuisut. Det er for mindretallet vigtigt at fremhæve, at mindretallet således allerede har godkendt styrkende tiltag omkring børn og unge anbragt udenfor hjemmet. Mindretallet finder lovgivningen omkring handleplaner meget klar. Det er lovpligtigt, at der udarbejdes handlerplaner for de anbragte børn. Det påhviler Naalakkersuisut at sikre, at kommunerne overholder lovgivningen.

Mindretallet ser frem til, at Naalakkersuisut til FM 2011 fremsender et konkret forslag om en tydeliggørelse og styrkelse af tilsynet, således som allerede pålagt af Inatsisartut. Vigtigt er det, at forslaget forinden fremsættelsen har været i høring hos kommunerne og repræsentanter for plejefamilierne, således at også deres holdninger bliver taget til indtægt i den kommende lovgivningsproces.

Ovennævnte udvalgsmindretal indstiller på denne baggrund forslaget til forkastelse.

27. oktober 2011

EM 2011/133

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Olga P. Berthelsen, Formand

Debora Kleist

Isak Hammond

Astrid Fleischer Rex

Knud Kristiansen

Ruth Heilmann

Malik Berthelsen